
Vastaus valtuustoaloitteeseen Tyrvään Pappilan kivinavetan palauttamisesta museoksi

KVALT 19.05.2025 § 27

Valtuutettu Maire Villo jätti seuraavan valtuustoaloitteen:

” Valtuustoaloite

”Kansa, joka ei tunne historiaansa, ei voi rakentaa tulevaisuuttaan”, lausui aikoinaan jalkaväenkenraali Adolf Ehrnrooth. Siinä meille varteenotettava haaste. Historian tärkein merkitys on siinä, että se auttaa ymmärtämään nykyaikaa ja meitä itseämme.

Museot ovat kovassa nosteessa ja kävijämäärät ovat nousseet hurjasti. Ihmiset ovat palanneet rakastamaan historiaa ja haluavat taas nimenomaan nähdä esineitä, joita mikään digitaalisuus ei voita.

Esitän, että Tilakeskuksen salkutuksen kohteessa 3 oleva museo (Tyrvään pappilan kivinavetta) ja entinen asunto siirretään kohteeseen 1, eli siirto kohteesta myynti tai purku kohteeseen rakennus, jonka tarkoitus on pitää käytössä pitkälle tulevaisuuteen.

Perustelut: Museo on tällä hetkellä vuokrattuna, mutta entinen Tyrvään pappilan kivinavetta tulee palauttaa jälleen museoksi ja luopua myynti/ purkuaikasta. Navetta on suojeltu ja se on yli 100 vuotta vanha. Kyseessä ei ole vain kaupungin omistama ”kiinteistö”, jota voi korjata mihin tarkoitukseen tahansa, vaan se on jo itsessään MUSEOESINE!

Tornihuvila ja Navetta eivät ole toistensa vaihtoehtoja, vaan molempia tarvitaan. Elävä perusnäyttely tarvitaan aina myös vaihtuvien näyttelyiden taustaksi, jotta voisimme ymmärtää, miten hieno historia paikkakunnalla on ja miksi Pukstaavi ylipäättään on olemassa. Uskon yhä, että kansalaisten kiinnostus historiaansa on nousussa. Moni kaipaa sitä menneitten aikojen taidekokoelmaa, joka avautui museossa kävijälle vanhassa Tyrvään pappilan kivinavetassa ja joka pitäisi palauttaa entiselleen, jotta ihmiset voisivat tutustua menneitten aikojen arkiseen elämään monipuolisen esineistön avulla. Pysyvälle, historialliselle näyttelylle on edelleen vahva jalansija ja merkitys nykypäivän ihmisille, eikä vähiten nuorisolle, joka on valitettavan tietämätön esim. menneistä asioista. Navetan poistaminen museotarkoituksesta oli virhe, joka pitäisi korjata.

Stormin koulu ei saa olla pysyvä ratkaisu museoesineille, vaan ne pitää tuoda uudelleen näytteille. Siten kunnioitamme niiden ihmisten tahtoa, jotka aikanaan esineet ovat museolle lahjoittaneet. Mahdolliset uudet lahjoittajatkaan tuskin haluavat luovuttaa esineitään Stormin koulun varastoon.

Ainoa hyvä vaihtoehto Tyrvään pappilan kivinavetta käytölle on museo. Se vahvistaa alueen elinvoimaa ja on ainoa realistinen

vaihtoehto, kaikki muu on utopiaa. Kivinavetta on rakennus, jolla on käyttöä pitkälle tulevaisuuteen ja sen on pysyttävä aina kaupungin omistuksessa. Pois viedyt kivipaasit tuotakoon paikoilleen, samoin korjaukseen viedyt tykit. Asiaa ei pidä tahallisesti vedättää, vaan jatkossa kaupungin tulee ottaa yhteyttä suoraan Museoviraston Kulttuuriympäristöyksikköön mahdollisten lisäohjeiden saamiseksi, jotta tästä pystytään tekemään erittäin hieno kokonaisuus. Velvollisuutemme on jatkaa Sastamalan kulttuurin vaalimista ja onhan meillä oikeus omaan historiaamme.

Sastamalassa 19.5.2025

Maire Villo”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuutettu Maire Villon jättämän valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KHALL 18.08.2025 § 184
415/12.03.00/2025

Kaupunginhallitus on Sastamalan seudun museon toimitiloihin liittyen päättänyt 11.9.2017 § 254, että

- museokokoelmien haltuunotto käynnistetään välittömästi ja siihen varataan 30 000 euron määräraha vuodelle 2018. Tavoitteena on kokoelman museaalisen arvon korostaminen ja sitä kautta tilatarpeen selkeä vähentäminen vuoden 2018 loppuun mennessä
- museotoiminnan näyttelytilaksi osoitetaan Tornihuvila
- museoesineiden kokoelmatilaksi osoitetaan Stormin vanha koulu ja
- kivinavetalle etsitään muuta, ensisijaisesti alueen elinvoimaa vahvistavaa käyttöä.

Päätökseen liittyi kaupunginhallituksen jäsen Maire Villon eriävä mielialpide, sillä hänen ehdotuksensa Kivinavetan näyttelytilan pienimuotoisesta täydennyskorjauksesta (Sastamalan seudun museon tilatyöryhmän raportin vaihtoehto B) raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen em. päätöstä edelsi silloisen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunginhallituksen nimeämien erillisten ohjaus- ja valmisteluryhmien valmistelu, joissa ryhmissä olivat lautakunnan ja kulttuuripalvelujen edustajien lisäksi edustettuina Sastamalan seudun museo/Suomen kirjainstituutin säätiö, Tilakeskus ja Tyrvään seudun kotiseutuyhdistys ry.

Museotyöryhmä toi raportissaan esille, että museon tila (kivinavetta) pitää joko korjata museolain vaatimat kriteerit täyttäväksi tai tilasta on luovuttava ja näyttelytoiminta järjestettävä muissa tiloissa. Työryhmän mukaan silloinen tilanne oli kestämatön museotoiminnan kehittämisen näkökulmasta.

Kaupunginhallituksen em. päätöstä perusteltiin sillä, että kivinavetan saneeraus ei ollut mukana kaupunginvaltuuston hyväksymässä

investointisuunnitelmassa 2017-2019 eikä myöskään investointipainelistalla vuosille 2020-2022. Lisäksi suunnitelmissa silloin esitetyt investoinnit ylittivät merkittävästi kaupungin normaalin investointitason. Perusteluna tuotiin edelleen esille, että Kirjakorttelissa sijaitsevan Tornihuvilan peruskorjaus valmistui vuonna 2015 ja tila oli vajaakäytössä. Museota ylläpitävän Suomen kirjainstituution säätiön myös hallinnoima Pukstaavi sijaitsee Tornihuvilan välittömässä läheisyydessä. Museon näyttelytoiminnan siirtäminen tähän kokonaisuuteen tehostaisi henkilöstön käyttöä sekä tukisi samalla Sastamalan keskeisten matkailukohteiden (Herra Hakkaraisen talo ja Pukstaavi) kehittymistä muodostaen yhtenäisen matkailullisen kokonaisuuden. Tornihuvilassa on sosiaalitilat ja työtilat ja siellä on huomioitu myös esteettömyys. Lisäksi rakennus on itsestään kulttuurihistoriallisesti merkittävä. Edellä mainittujen seikkojen lisäksi todettiin, että näyttelytilan lisäksi museoesineille tulee osoittaa kokoelmatila. Kustannustehokkain vaihtoehto on Stormin vanha koulu, koska siellä jo nykyisinkin sijaitsee osa museoesineistä.

Kaupunginhallituksen lainvoimainen päätös laitettiin täytäntöön ja museokokoelmien haltuunottoon ja museoesineiden siirtämiseen varattiin määrärahat kaupungin vuoden 2018 talousarvioon elämänlaadun vastuualueelle.

Elämänlaadun vastuualueen talousarvioon vuodelle 2018 varattiin henkilöstöresurssia Sastamalan seudun museon esineistön läpikäyntiin ja siirtoon Stormin vanhalle koululle kokoelmatiloihin. Museoesineiden siirto saatiin päätökseen määrärajan puitteissa vuoden 2018 loppuun mennessä. Työ tehtiin yhteistyössä Suomen kirjainstituutin säätiön henkilökunnan kanssa. Laajat ja arvokkaat kokoelmat on sijoitettu Stormin vanhalle koululle asianmukaisiin tiloihin. Kokoelmat ovat nyt hyvin käytettävissä vaihtuvien näyttelyiden toteuttamiseen.

Sastamalan seudun museon näyttelytoiminta aloitettiin Tornihuvilassa 1.5.2018 "Leikiten – sastamalalaisten puuverstaiden tarina" -näyttelyllä. Sastamalan seudun museon kävijöiden määrä on noussut edellisiin vuosiin verrattuna.

Kivinavetalla ei ole edellä mainituilla perusteilla ollut käyttöä omaan toimintaansa. Kivinavetta on jo useamman vuoden ollut vuokrattuna yksityiselle toimijalle, millä käytöllä on ollut alueen elinvoimaa vahvistavaa vaikutusta. Nykyinen 1.10.2024 alkanut vuokrasopimus on voimassa 30.9.2029 saakka.

Kaupunginhallitus päättää todeta vastauksenaan Maire Villon jättämään valtuustoaloitteeseen, että kaupunginhallitus ei näe tarvetta palauttaa Tyrvään Pappilan kivinavetta kaupungin omaan museokäyttöön ja museotoiminnan näyttelytilaksi. Esille ei ole noussut mitään sellaista uutta seikkaa, jonka perusteella kaupunginhallituksen edellä mainittua päätöstä tulisi harkita uudelleen. Päätökseen perustuen Tilakeskus voi vuokrata kivinavetta edelleen alueen elinvoimaa vahvistavaan käyttöön. Mikäli tällaista käyttöä ei tulevaisuudessa ole, kaupunki voi

kokonaan luopua kivinavetasta.

Toimivallan peruste	Hallintosääntö 128 §
Valmistelija	hallintojohtaja Tapio Rautava, sivistysjohtaja Pekka Kares, tekninen johtaja Kimmo Toukonieni
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa valtuutettu Maire Villon jättämään valtuustoaloitteeseen selosteosasta ilmenevän vastauksen. Valtuustoaloite katsotaan loppuun käsitellyksi.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisätietoja	sivistysjohtaja Pekka Kares, puh. 040 532 7771